

CONTRIBUȚIUNI ETNOBRIOLOGICE DIN R. S. ROMÂNIA

CONSTANTIN PAPP

Autorul aduce, pe bază de literatură, o completare a inventarului de denumiri populare pentru mușchi, conținute în „Dicționarul etnobotanic“ (Al. Borza, 1968), cu 28 de denumiri populare noi pentru 20 specii de mușchi din țara noastră.

Între numirile populare ale briofitelor, grup cunoscut sub numele de „mușchi“, din literatură, afară de cele publicate de AL. BORZA (1) în Dicționarul etnobotanic, București 1968, se mai cunosc și următoarele numiri, ce fac subiectul acestei note.

Speciile respective sunt trecute în ordinea alfabetică :

Anthoceros punctatus L. : lepra lupului patat, cornețel (7), acest nume este aluzie la capsula încă nedeschisă, alungită, ca niște coarne.

Catharinaea undulata (L.) W. M. : mușchi stelat (7).

Dicranum scoparium (L.) Hedw. : două capuri (3), mușchi de pădure (2).

D. longifolium Ehrh. : două capuri (3).

D. montanum Hedw. : două capuri (3).

Didymodon cernuum Sw. : doi peri (16), aluzie la dinții peristomului, divizați în două.

Encalypta Ehrh. : caliptra acopere capsula ca o căciulă, de aceea se numește „Scufiță“ (cf. inf. de pe muntele Ceahlău, Cabana Dochia).

Fissidens taxifolius Wils. : crăpățică (3), mușchi lățit, aluzie la poziția frunzișoarelor pe 2 rînduri pe tulpiniță.

Fontinalis antipyretica L. : brădișor de apă (3), fîntînic (6).

Hylocomium splendens (Hedw.) Br. eur. : hipnă strălucitoare (8), etajat, căci ramurile sunt întrerupte în ramificația lor, dispuse astfel în etaje (cf. inf. verbale de pe muntele Ceahlău, Cabana Dochia).

Leucodon sciuroides (L.) Achw. : Mușchi de copac cu ramurile secundare arcuite ca niște ghiare.

Marchantia polymorpha L. : Funuces (10) Triercii (17).

- Mnium undulatum* L. Weis : mușchi stelat (15).
Philonotis fontana Brid. : Ața apei de fântină (17).
Polytrichum commune L. : Făchiuță (15), mușchi comun (17), mușchi frunzos.
P. commune L. var. *perigoniale* Michx. : Jabghie (14).
Sphagnum acutifolium Ehrh. : Mușchi de tiriș (4), Mușchi de turbă (11).
S. quinquefarium (Lindb.) Wtf. : Mușchi de turbă (2).
S. squarrosum Pers. : Mușchi de turbă, gros (2).
Tortula muralis L. Hedw. : torturiță (3), nume ce provine probabil din peristomul răsucit.

BIBLIOGRAFIE

1. BORZA AL., Dictionar etnobotanic, București, 1968.
2. CONSTANTINESCU N., SONEA V., BORDEIANU T., IONIȚĂ C., *Regiunile pomicole din R.P.R.* București, 1955.
3. CONSTANTINESCU GH. și COLABORATORI, *Studiul mijloacelor agrotehnice de bază, care condiționează mărirea producției viilor de rod, în R.P.R.* București, 1956.
4. CORENBLAT G., *Îndreptar pentru farmaciile din instituttele curative.* București, 1951.
5. CRĂINICEANU GH., *Nomenclatura romano-latină din istoria. II Nomenclatura botanică.* Convorbiri literare vol. XXIII (1889—1890).
6. DROZ CAMILIE, *Les plantes bienfaisantes,* Neuchatel, 1926.
7. ***, *Etichete pentru herbariul mic,* ed. 2a Cluj, 1922.
8. FÊTU A., *Enumerațiunea speciilor de plante cultivate în Grădina Botanică din Iași, în anul 1870, 1871 și 1872.* Rev. Științifică : Diarcu. Iași 1872.
9. FILIPESCU C., *Marea Enciclopedie agricolă.* București, vol. I—III, 1937—1940.
10. HARALAMB A., *Cultura speciilor forestiere.* București, 1956.
11. HLIBOWSKI I., *Benennungen der in der Bukowina vorkommenden Pflanzen in lateinischer, deutscher, rumänischer und ruthenischer Sprache.* Cernăuți, 1890.
12. MĂNDRESCU S., *Literatura și obiceiurile populare,* 1892.
13. MORARIU L., *Boiangeria populară.* Bul. Soc. St. Buc. vol. XIII, 1904.
14. PANȚU Z., *Vocabular botanic cuprinzând numirile științifice și populare ale plantelor.* Bul. Erb. Inst. Bot. București, 1902.
15. PANȚU Z., *Plantele cunoscute de poporul român,* ed. 2a, București, 1929.
16. PORCIUS FL. *Dictionar botanic latin-român,* lit. A—L (1901).
17. ȚOPA E., *Studiu preliminar asupra numirilor populare de plante din Oltenia.* Bul. Grăd. Bot. și Muz. Cluj, Cluj, XXV (1945).

ETHNOBRYOLOGISCHE BEITRÄGE FÜR RUMÄNIEN

Zusammenfassung

Der Verfasser bringt auf Grund von Literaturangaben 28 neue rumänische Volksbenennungen für 20 Moos-Arten und erweitert hiemit unsere diesbezüglichen Kenntnisse, welche in dem von Al. Borza (1968), „Dictionarul etnobotanic“, aufgezählt werden.